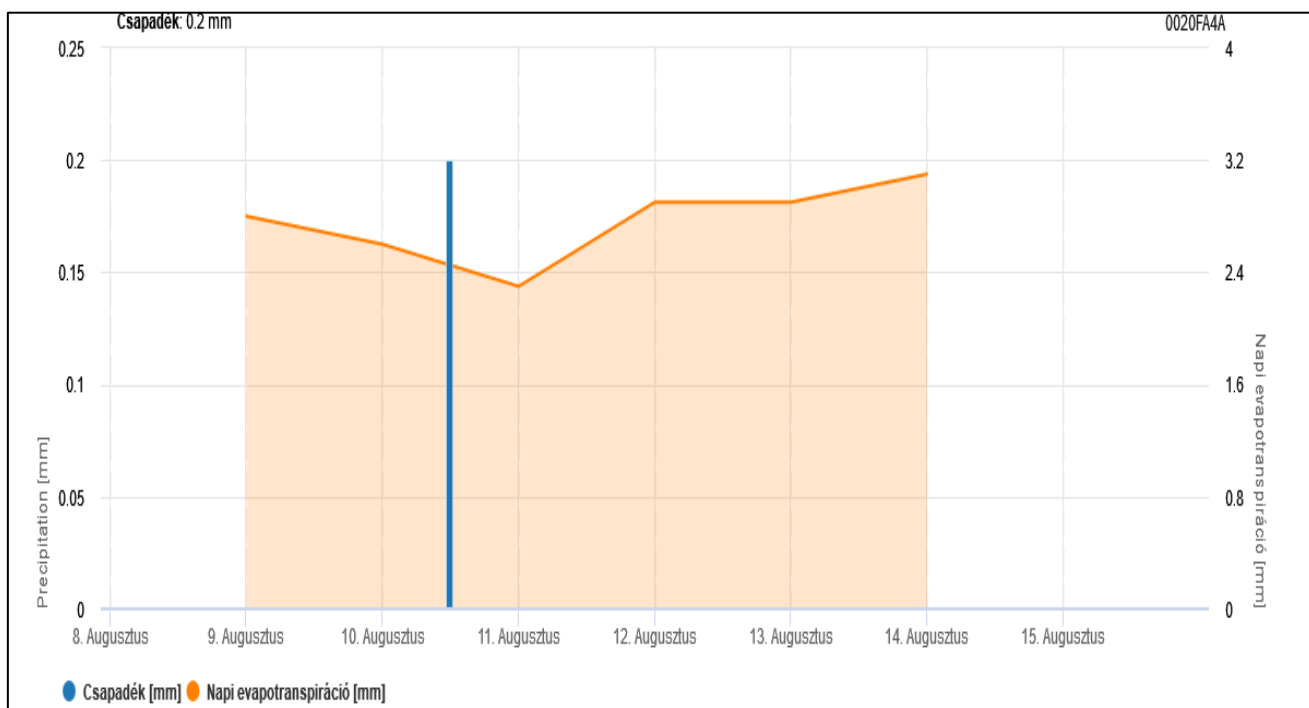

MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

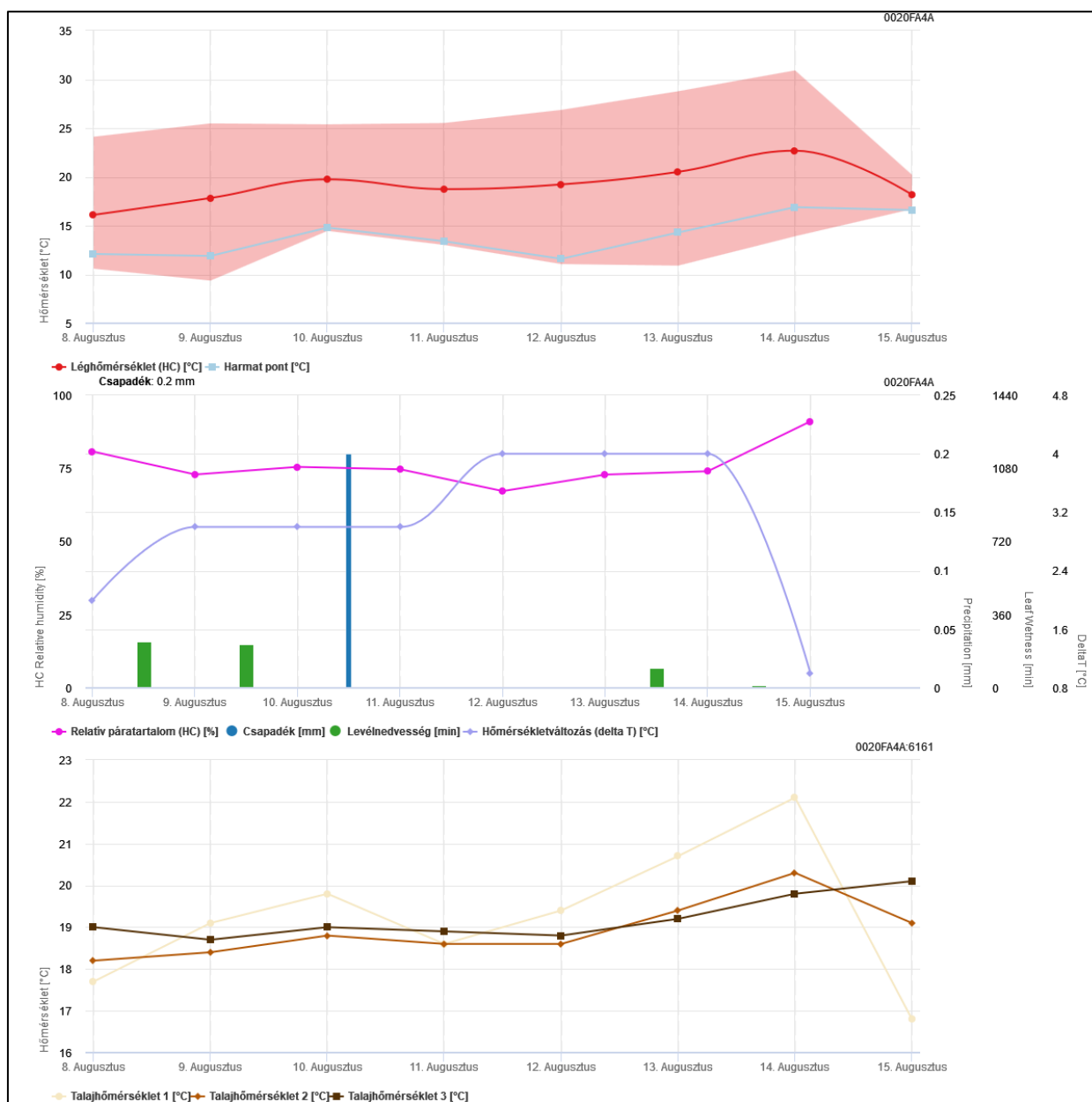
Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Az elmúlt hét időjárását a felettünk elhelyezkedő anticiklon határozta meg. A napos meleg időt csütörtökön egy átvonuló hidegfront zavarta meg, melynek következtében szórványosan záporok, zivatarok alakultak ki. A front elvonulását követően ismét visszatért a napsütés és a kánikula.

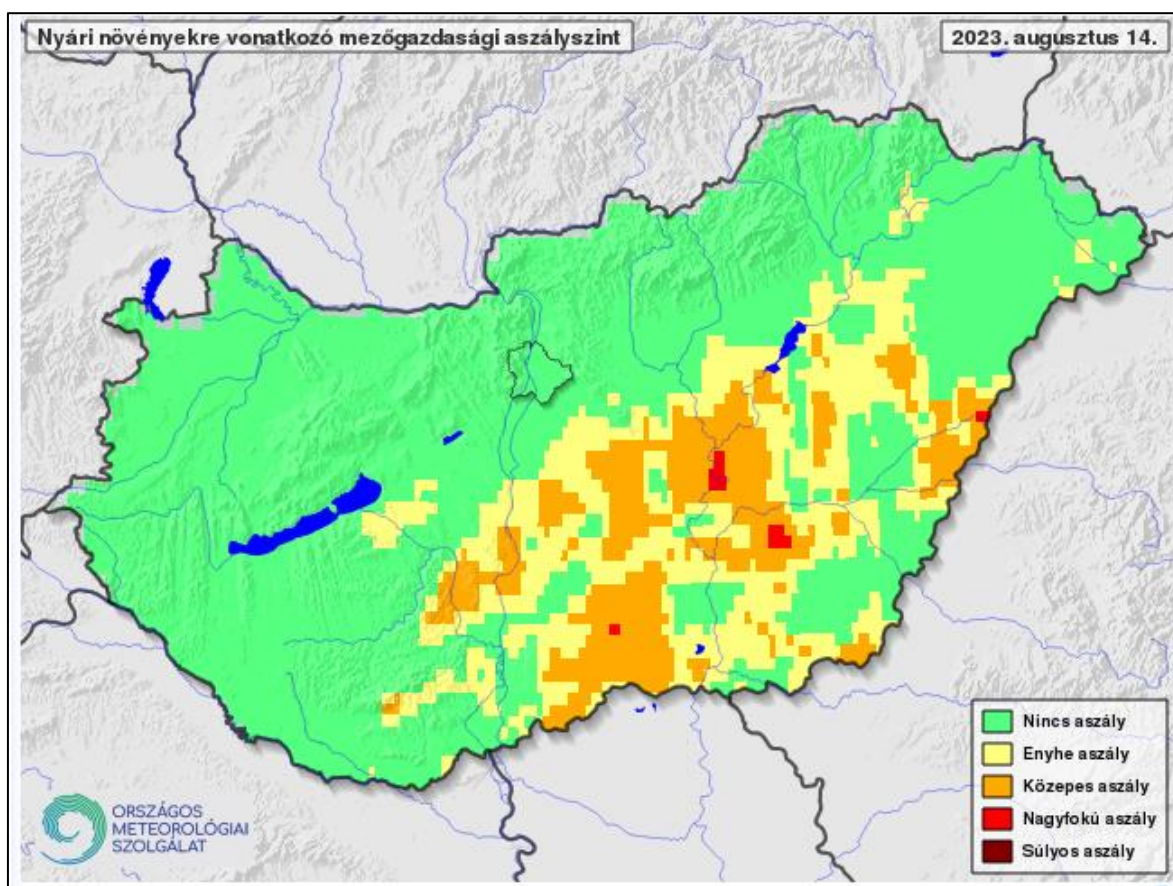
A csapadék mennyiség és az evapotranspiráció alakulása, Debrecen, 2023.08.08.-08.15.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

A környezeti tényezők együttes alakulása Debrecen, 2023.08.08.-08.15.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása

<https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/aszalyinfo/>

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiai (32. hét)

Napraforgó: zöldérés-citromérés (BBCH 83-85)

Kukorica: tejesérés-viaszérés (BBCH 75-85)

Alma: 4 héttel a betakarítás előtti állapot (BBCH 82)

Polifág károsítók

Megyénkben a mezei pocok (*Microtus arvalis*) populáció folyamatosan növekszik, az elmúlt héten a gabonatarlók ápolásának hatására elkezdődött a kapás kultúrákba való áttelepülése. A napraforgó és a cukorrépa és a kukoricatáblákon már észlelhető volt a pocok kártétel. A kártétel mértéke a kapás kultúrákban nem jelentős, de súlyosbodni fog, ha a pocok további szaporodása folytatódik. A gabonatarlókba vetett „zöldítés” vélhetően szintén elő fogja segíteni a pocok populáció növekedését, ezért az **őszi védekezésre fel kell készülni.**

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) szórványosan megjelent, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a napraforgóban

A napraforgó állományokban elvértve, de még mindig lehetett a napraforgó peronoszpórával (*Plasmopara halstedii*) találkozni. A fertőzés mértéke az észlelési küszöb környékén alakult, de a későbbiekben már nem kell a fertőzés terjedésével számolnunk.

Az elmúlt héthez képest némileg nőtt az alternariás levélfoltosság (*Alternaria helianthi*, *A. helianthificiens*) fertőzés mértéke. Az alternaria terjedését már nem tapasztaltuk az állományokban.

A foma (*Phoma macdonaldii*) észlelési szinten a táblák többségén megtalálható volt. A fertőzés további lassú terjedésével csak a csapadékosabb területeken kell számolnunk.

A fehérpenész (*Sclerotinia sclerotium*) fertőzésre utaló tünet minden táblán előfordult, a kórokozó mostmár egyértelműen beazonosítható a szártő felvágását követően. A fehérpenész fertőzöttség mértékét megyénkben 0,5-5 % között becsüljük. A csapadékosabb területeken a fertőzés további lassú terjedése várható.

Fehérpenész fertőzés, Földes fotó: Nagy László

A napraforgó rozsdá (*Puccinia helianthi*) gyenge fertőzöttségét tapasztaltuk az állományokban, de mivel a fertőzés a tenyészidőszak végén jelent meg jelentős kártételével már nem kell számolnunk.

Rhizopus spp okozta tányér fertőzéssel is találkozhatunk a „jégverte” táblákon. A fertőzés mértéke nem jelentős, jellemzően szórványos.

A hamuszürke szárkorhadás (*Macrophomina phaseolina*) fertőzésre utaló hervadásos tünet is megtalálhatóak a táblákon. A fertőzés mértéke egyelőre alacsony-közepes.

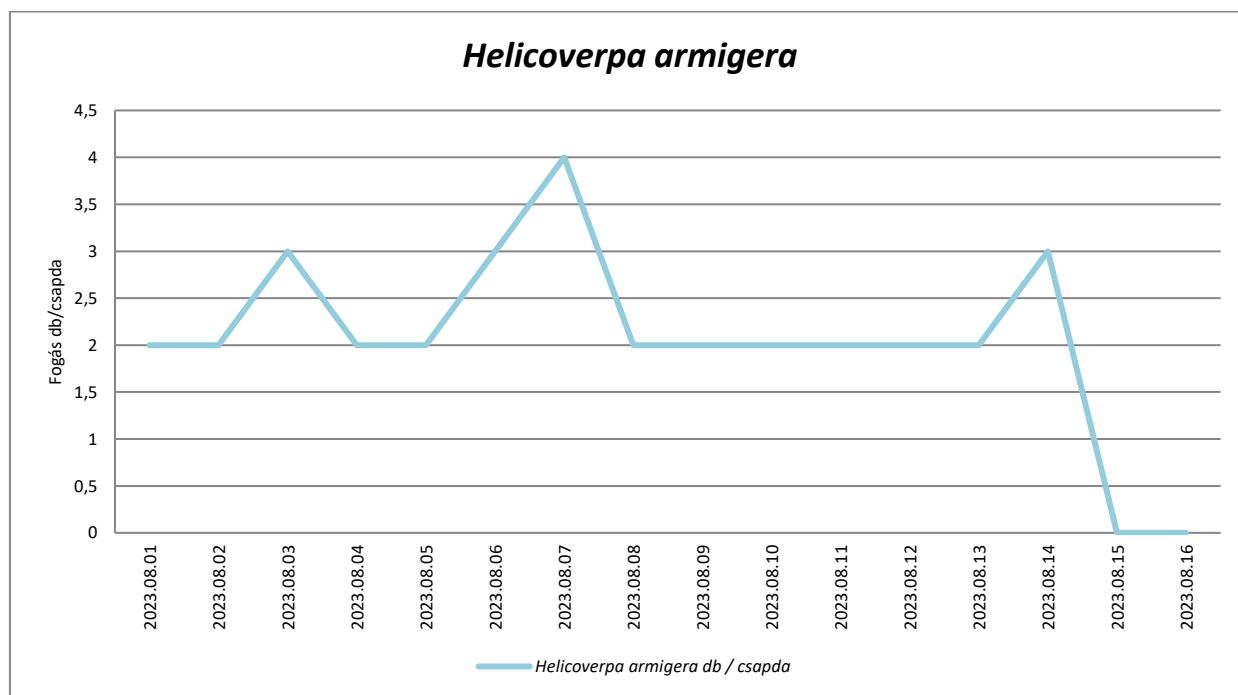
A mezei poloska (*Lygus pratensis*) minden napraforgó táblán megtalálható volt, de a fertőzöttség mértéke igen szélsőségesen alakult. Megyénkben jellemzően gyenge a fertőzöttség, de szórványosan előfordulnak közepesen fertőzött táblák is.

A napraforgóba a levéltetvek helyét átvették a kabócák, melyek az állományokban tömegesen megtalálhatóak.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a kukoricában

A kukoricamolylepke (*Ostrinia nubilalis*) második nemzedékének rajzása beindult, a fénycsapdában megjelentek az elő nőstények.

A gyapottok-bagolylepke (*Helicoverpa-armigera*) tömegesen van jelen a csapdáknál. A második nemzedék rajzása jóval erősebb az elsőnél a két nemzedék rajzása összemosódott.

Gyapottok-bagolylepke rajzás, Debrecen

Az amerikai kukoricabogár (*Diabrotica virgifera*) nőstények tömegesen rakják a tojásokat. A csapdáknál az imágók száma napról-napra csökken.

Kertészeti növények

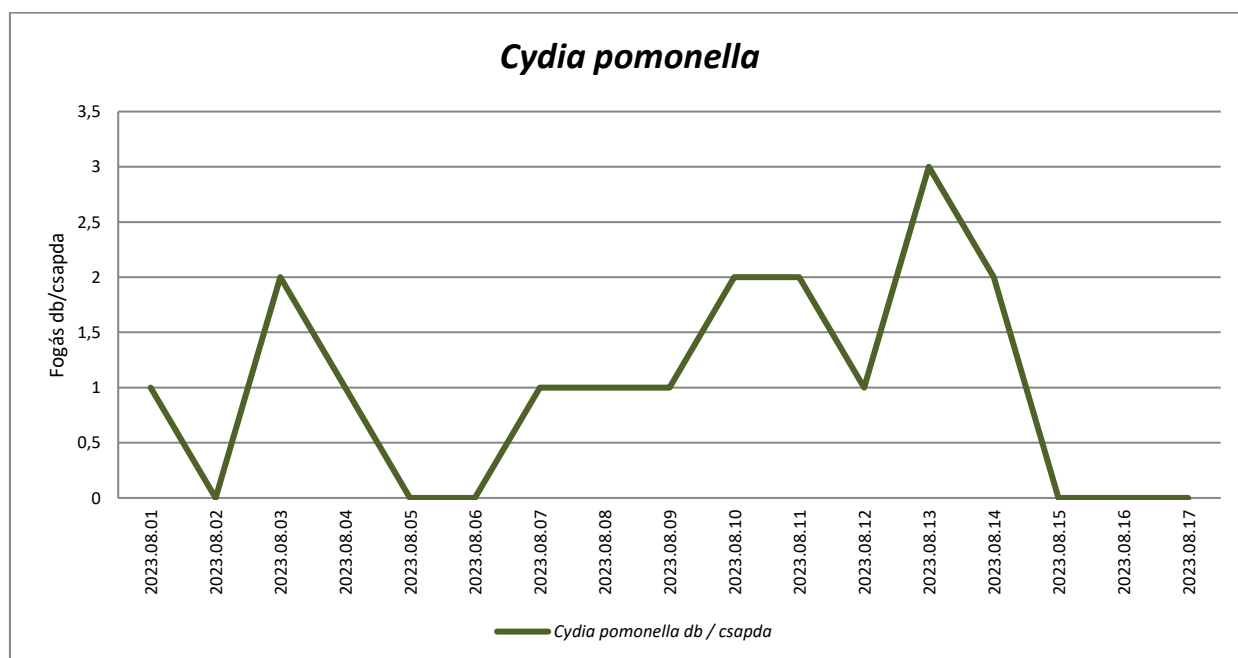
Alma

Az elmúlt hét időjárása kedvezett a kórokozók számára.

Az almában a lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) szekunder fertőzése jelentősen lassult. A tenyészidőszak további részében a fertőzés terjedésére már nem kell számítanunk.

Az alma varasodás (*Venturia inaequalis*) fertőzés terjedése a hét végi csapadékos idő hatására ismét lendületbe jött. A varasodás okozta levél, gyümölcs fertőzés az érzékeny fajtákban közepes mértékű.

Az almamoly (*Cydia pomonella*) második nemzedékének a rajzása a végéhez közeledik nőstények tojásrakása elkezdődött.

Almamoly rajzás, Debrecen

Debrecen, 2023.08.14